

Opdrætterseminar 5. oktober

Hotel Pejsegården, Brædstrup

Dagsorden:

09.00-11.00	Fertilitet – hanhunden v/Kathrine Thejll Kirchhoff, Master, DVM, SAD, Dipl.ECAR - Dyrlægegruppen Dania, Hinnerup
11.10-12.15	Erik Faarup Corgi Klubben, Klubliv
12.15-13.00	Frokost
13.00-13.30	Diskussion om klubliv, Erik Faarup
13.35-14.45	Fremtidsperspektiver i Beagle Klubben/Ole, Anna, Nana
14.45-15.00	Kaffe/te pause
15.00-16.00	Afsluttende diskussion/konklusion

Q= spørgsmål

Fertilitet – hanhunden: Kathrine Kirchhoff (KK)

KK giver en introduktion til hanhundens sundhed – andrologi.

For hunde gælder det, at kun 10% af hunde med nedsat sædkvalitet kan normaliseres igen – sammenlignet med menneskers 30%.

Dannelsen af sædceller (spematogenese) tager 60-70 dage, er påvirket af testosteron produktion og lagres i bitestiklen.

Testoterondannelsen er styret i hjernen (hypofysen og hormonerne FSH + LH). Hormonel ubalance kan medføre nedsat frugtbarhed.

Hvad påvirker frugtbarhed:

Mindre racer holder længere end gigantracer

- Alder (+6år betyder ofte nedsat frugtbarhed)
- Kost og ernæring (Omega 3 fedtsyrer er alpha og omega! Men også zn og vit.E)
- Motion, vægtkontrol og general sundhed
- Miljøfaktorer (kemikalier, pesticider, stress, temp.)
- Genetiske dispositioner (arvelighed)

Pubertet: foregår ca. 5-12 måneder (racespecifikt – årsagen er stigende testosteron produktion).

Avlsmæssig undersøgelse: selv unge hunde kan være født sterile. Libido er supervigtigt! Naturlige parringer er vigtige!

Q Toke: hvad hvis hundene ikke hænger sammen ved parring?

En hanhund der (pludselig) ikke kan låse i en tæve kan være pga. rygproblemer. Kan også være pga. snæver tæve. At han er for glad og får ejakulation inden korrekt låsning.

Q: Anna Sofie: Synes tidens tendens er at ikke kun tæver, men også hanhunde bliver for afhængige af ejernes nærvær.

General snak om det forhold der er mellem ejer og hund.

KK gør opmærksom på, at der er forskel på progesteronmaskiner – stol på en erfaren hanhund – siger den, at det ikke er endnu, så er det nok ikke endnu.

Hvilke hanhunde bør undersøges:

- Seksuelt inaktive i mere end 6 mdr.
- Arvelige faktorer i familien
- Flere tæver er gået tomme
- Guldkorn – køle-/frostsæd få tømt hanhunden ca. 14 dage før tapningen!

Parringen:

- Hanhunden leverer sæd i 3 portioner:
 - o Første sædfraktion leveres allerede når han hopper op på ryggen
 - o Anden sædfraktion (30-60 sekunder) er den sædholdige del af fraktionen – der hvor hanhunden er låst og vender sig. Mængden er mellem 0.5 – 3 ml.
 - o Tredje fraktion (skyllevæske fra prostata) og er næringsrig. Stor mængde (mL)
- Til undersøgelser i laboratoriet er det vigtigt, at de tre fraktioner adskilles.

Spermogram:

- Motilitet
- Koncentration
- Morfologi (mængden af defekte sædceller)

Excellent sædkvalitet:

>70% er med hurtig og fremadrettet bevægelighed, min 200 millioner sædceller (afhængig af race), <25% defekte sædceller. Husk der vil altid være defekter.

Ved frostsæd skal der helst være 200 millioner sædceller før nedfrysning.

Er hunden så egnet til avl, når sædkvaliteten er godkendt? Dette er opdrætternes evaluering og valg, der er vigtige. Det er genetiske tests, adfærd osv.

Årsager til nedsat frugtbarhed:

Næstefter manglende brunstkontrol er nedsat drægtighed.

KK: **Prusella canis** – bakterieinfection (zoonose = kan overføres til mennesker!)

- Nedsatte og sterile hanhunde, døde hvalpe, sen abort.
- Senabort – ser materialet meget ulækkert ud, så skal dette sendes til laboratorie og undersøges. Det er meget vigtigt!

Q: Herpes vaccination – KK fortæller at mange vaccineres, men at vi ofte ikke ser problematikker med det. Hvis hvalpe skulle få herpes, så er det en meget grusom død de oplever når de er ca. 14 dage. De huler i et døgn og man kan intet gøre ved det. Derfor er vaccination ofte "better safe than sorry".

Immunmedierede sygdomme: giver sterile hanhunde.

Q: Karin: findes der evidens for om stress og sædkvalitet hænger sammen?

KK: antagelsen er at der højst sandsynligt er en sammenhæng, men med stor sandsynlighed så er der. Man ved det spiller en rolle hos tæver, men pga. dyreetiske spørgsmål, så er det ikke noget man decideret tester videnskabeligt.

Det ses at hanhunde leverer sædcellerne til blæren i stedet for ud gennem sædlederen. Dette er et fysiologisk problem. Normalt skal der lukkes automatisk ind til blæren.

Unge hanhunde, der ikke helt er klar til at levere sæd endnu, kan have det der defineres som små dråber bag sædcellens hoved.

Kliniske symptomer på akut herpes på hunde: Hanhunde får små blærer (vesikler) helt tilbage på svulmelegemet. Tæven – kan ses på den bagerste del af livmoderen.

Hanhunde med kroniske blærebetændelser er også relevante, men nogle gange oversete.

En eventuel testikelbiopsi ville være det allersidste der udføres og er med til at dømme en hund "ude eller inde".

Frostsæd – husk at få hanhunde sæd frosset ned i alderen 2-5 år (statistisk bedre resultat).

Hormonel ubalance: stofskiftesygdom, forstyrret binyrefunktion, hormonproducerede testikeltumorer.

Kommentarer fra forsamlingen: faktisk ser man i USA, at der er en del, der har problemer med stofskiftesygdomme (thyroxin mangel). Derovre tester man også for det. Er det fordi vi ikke ved, at det er et problem. Stofskifte kan behandles.

Cushings = forhøjet produktion af binyrebarkhormon.

Kryptorchisme:

- Ensidet eller begge testikler
- Kan ligge enten i lyskekanalen eller i bughulen.
- Autosomal recessiv nedarvning = begge forældre bærer genet.
- Men det kan også skyldes for tidlig lukning af lyskekanalen.

KK: begge sten skal helst være faldet ned når hvalpe er 42 dage. Senere end 6 mdr. – er det ikke en form for kryptokisme?

Varme i hvalpekassen: Måske skal man være knap så hidsige med varme i hvalpekassen – PGA. DEHYDRERING, men ikke bevist for kryptorchisme.

Prostata-problemer:

- Sjældent at intakte hanhunde får prostatakæft. Større risiko hos kastrerede hanhunde.
- Funktionen kontrolleres af testosteron
- Omkring 80% af alle hanhunde over 6 år har problemer.

Q: Anna Sofie: er ked af at mange dyrlæger er hurtige til at kastrere hanhunde.

KK er enig.

(artikel i BeK's Magasin 2/2020 om emnet)

Symptomer på forstørret prostata:

- affladet afføring
- Bloddryp fra penisspids, som ikke er i forbindelse med urinering
- Afføringsproblemer

- Blod i sæd/prostatasekret
- Gentagne urinvejsinfektioner

CPSE kan måles i blodet. CPSE = prostata specifikt protein. Skal normalt ligge under 90.

Behandlingsmuligheder på prostata problematik: Kastration; kemisk kastration - Suprelorin implantat (hanhunden kan komme tilbage i avl igen); Ypozane (rør ikke testiklerne, men affinitet på receptorerne der binder testosteron – konkurrerer med testosteron).

Inseminering:

Adfærdsmæssige årsager – nedsat libido, tæven vil ikke acceptere parring.

For høj libido, anatomiske fejl.

Metoder: vaginal inseminering, transcervikal inseminering (TCI) -> direkte i livmoderen, Kirurgisk inseminering (anbefales ikke) og sker kun i sjældne tilfælde.

Der er drægtighedsprocent på 70-80% ved inseminering ved fersk sæd. Ved frostsæd 60-65% sandsynlighed.

Livmoderbetændelser – uagtet parring og parringsmetode, så er der altid risiko for livmoderbetændelse. Det er ikke insemineringen der øger risikoen.

Frostsæd:

- Vær opmærksom på at der er specielle regler ved import fra andre lande.
- Mindre sensitiv overfor tævens løbetid/ægløsning, da man kan få det hjem i god tid inden løbetid.
- Min. 200 millioner sædceller inden parring

Kølesæd:

- Billigere end frostsæd
- Kræver god koordinering (skal bruges inden 4 dage)
- Logiske problemer (weekend) -> kun indenfor EU
- Tracing krav er bortfaldet!

Erik Faarup Corgi Klubben, Klubliv

Anna Sofie – giver introduktion til oplægget med Erik Faarup – de har de seneste år haft stor succes med klublivet.

Erik introducerer sig selv – 37 år i bestyrelsen af Corgi klubben, siden 1988. Siddet som bestyrelsesformand 35 af dem, siden 1990.

1990 = 125 medlemmer

2024 = næsten 900 medlemmer

Har oplevet konstant stigning i medlemsantal.

Klubbens FB profil har næsten 6000 medlemmer. Langt fra alle er klubmedlemmer, men har interesse i

racen. Åben FB side = alle kan lægge opslag op, man må gerne vise sine hvalpe, men alt skal holdes i en god tone. Der er 2 administratorer, der holder ro og orden.

For at fremme racens profil – Corgi klubbens strategi er at holde siden åben, modsat mange andre klubber.

For 20 år siden blev det aftalt, at de 2 suppleanter skal være aktive på bestyrelsesarbejdet og møder. Suppleanter har ingen stemmeret ved eventuelle afstemninger.

Erik mener, at det er en vigtig ting, at bestyrelsen stiller sig så stærk som muligt.

DKK overtog kontingent inddragelsen – det gav en del problematik i en 2-årig periode. Dette er påtalt til DKK, men endnu ikke rettet. Problematikken er, at det kan virke som om, at det er DKK der indkræver. Corgiklubben betaler et årligt gebyr på 32.000 kr. til DKK.

Klubben har haft held med at få tiltrukket "hr. og fru. Danmark" på udstillinger. Derved er det ikke kun opdrættere, der deltager.

9 cert udstillinger om året. Forøget konkurrenceelementet i det. Hvert blad har en opdateret "hitliste" til dagsdato trykt, samt årskonkurrencerne offentliggøres i december bladet. Tidligere (indtil for 2 år siden) talte DKKs udstillinger med, i dag er det kun Corgi klubbens udstillinger der tæller. Klubben prioriterer Corgi opdrættere eller specialracedommere.

Tilmeldinger: Cardigan er den største herhjemme med omkring 70 tilmeldinger. Pembroke mindre. Tidligere var det lige omvendt (10-20 tilmeldinger).

Lav flere aktiviteter på dagen. Sponsor præmier.

Til deres 50-års jubilæum i år: 220 hunde, 15 nationaliteter.

De oplever også kampen mellem kennelklub og specialklub.

225 hvalpe sidste år – ca. 40 opdrættere i corgi klubben.

Over 90% af hvalpene registreres via DKK i dansk hunderegister. For beaglen er dette tal ca. 65-70%.

Toke: Har opdrætterne været for "gode til" at tale beaglen ned – svær at opdrage?

Karen: Har vi måske også en race der blandes med alle andre racer.

Hvalpepakke ordning:

- Kontingent = 300 kr.
- Medlemmer til 150 kr for indeværende år + hele næste år.
- Første udstilling gratis i baby- eller hvalpeklassen.
- Ved periodeløb kommer girokort fra kennelklubben (25-30% bliver, resten melder ud)
- Aftale med Agria – 10% rabat.

Aldersspredningen i Corgi klubben er blevet yngre.

Foruden udstillinger er der Corgi-weekend – ultimo august – primo september på Trelde Næs:

- Fredag: fællesgrilning

- Lørdag: temadag om formiddagen – gæsteforedrag (sundhed, tiltag som hundene kan bruges til). Eftermiddagen – rally jubilæumsprøver. Aftenen: helstegt pattegris (50kr i egenbetaling, 170kr i alt = klubben spæder til). 100 deltagere. Corgi lotteri 10kr/lod (sælger 6-800 lodder)
- Søndag: ren udstilling (evt. dobbelt udstilling)

General snak omkring varigheden/længden af arrangementer. Beagle Klubbens VSS som tidligere var en ferieuge blev diskuteret, herunder længden, og tidspunktet på året (uge 29).

Ole kommenterer: at den tiltrækningskraft som foreningslivet har haft, ikke eksisterer længere. Vi skal acceptere, at folk prioriterer anderledes. Og vi skal ikke være bange for at nytænke tidspunkt og længde. Vi er nødt til at tilpasse os.

Malou: Tror ikke det er en løsning med flere kuld/hvalpe.

Toke: drager eksempel fra islandsk fårehundeklub ind. De holder også en forlænget weekend på Trelde Næs med en fast gruppe. Bidrager til Malou, at det handler om at få nye i gang med opdræt ikke nødvendigvis at opdrætte flere hvalpe.

Frokost

Erik Faarup Corgi Klubben, Klubliv (*fortsat*)

Karin Jallo: Vil gerne sige at vi også skal åbne op for dem der ikke har en beagleklub opdrætter, Beagler både med og uden stamtavle.

Erik kom ind på, at DKK accepterer det og tager meget fra specialklubberne. Eksempelvis mængden af udstillinger.

Anna Sofie: Tager problematikken op med at kennelklubben "fylder" rigtig meget.

Medlemsblad:

Corgi klubben mener, at klubbladet er en vigtig faktor – her offentliggøres blandt andet resultater fra udstillinger/hitlister. Bladet indeholder:

- Altid private indlæg
- Opmærksomme på at det ikke kun bliver udstillingsresultater

Arbejder på at udgive digitalt blad. 3-4 medlemmer havde ved seneste GF ytret ønske omkring digitalt medlemsmagasin.

Bladet udkommer 4x årligt.

Der er reklamer i bladet fra enkelt virksomheder – herunder Agria, Henne Petfood, og andre.

Corgiklubben har investeret i eget opsætningsprogram.

Toke kommenterer, at man skal huske at de mennesker, der sidder med det, nærmest skal være grafikere og have tankegangen for opsætning.

Ole indskyder, at 2/3 af vores medlemsindtægter går til det trykte magasin, som udgives 4xårligt. Porto koster 11.000kr pr. magasinudgivelse.

Værdikupon snak. Corgiklubben benytter DKKs kuponer. Der kan være ulemper ved at benytte DKKs kuponer – kan koste penge for klubben, hvis ikke de indløses.

Populationen af pembroke er ca. 1/3 af den samlede corgi population - sammenlignet mod cardigan.

Opdrætterlisten: koster 100kr/år

Hvalpeliste: gratis for alle.

Avlshanliste: Koster 100kr/år

Aktiviteter:

Aktiviteter opdelt i regioner (3 jylland, 1 fyn, 1 sjælland). Hyrdehund udvalg, sportræning/udvalg (men ikke i nærheden af schweiss reglementet, dog med blod), rally.

Hvilke andre aktiviteter er der for det menige medlem:

- Aktiviteter må gerne være på samme dage. Eneste dag hvor der ikke må ske andre aktiviteter er i forbindelse med deres GF.

Afslutning:

Klubben har æresmedlem, medalje.

Årbog udgives ca. hvert 5. år. På jubilæumsudstillinger.

Gratis grillpølser (kun på udendørs arealer) – f.eks. på udendørsarealer i Herning.

Ole afslutter – vi ligner på mange punkter hinanden. Spørg dig selv om “what can I do for the club and not what can the club do for me”

Efter Eriks indlæg samlede vi op ift klubliv med nedenstående metode:

Styrker	Svagheder	Muligheder	Trusler
Klubblad?	Klubblad?	DKK?	DKK?
10-11 udstillinger?	Traditioner?	Aktivetetsudvalg? Med et fast team	Foreningsliv? Død? - Binding - Lave enkelt-arrangement
Regioner?	Aktiviteter?	Mere social aktivitet ifm arrangement.	Indspisthed?
	Faldende medlemstal?	Hvalpeliste – hvordan?	Mgl. Tilstedeværelse på SOME/Google.
	Faldende hvalpeantal?	Sammenlægning af klubber (samarbejde)/benytte andre klubbers tilbud? VSS?	
	Fastholdelse af medlemmer?	Fælles udstilling for alle gruppe 6 hunde.	
	Klubbens ry?	Nemt at lave arrangementer	

	Bestyrelse?	Medlemsmøde på tværs!! Ifm GF.	
	Hjemmeside? -Udfordring ift hvalpeliste -Hitlister	Kortere frister for eksempelvis udstilling.	
	For mange regler? (benspænd?)	VSS – fast team og geografi	
	Dårlig kommunikation?	Øko-incitament? - Værdikuponer (50kr) - Gratis opdrættervejviser (400) - Gratis hvalpeliste (0/400) - Gratis baby-/hvalp (0kr) - Gratis opdrætterindmeldelse (100 kr)	
		Mårettet reklame/marketing	
		Præmieringskrav fra 2 vg til 1 vg	
		Mentor?	
		Hjælp til førstegangs opdrættende? Et dedikeret seminar til dem der har behov for at få "starthjælp".	
		Hitliste kriterier (kun Bek- udst?)	

(referent: Nana Wirenfeldt Jensen)